

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
ЖШС «Шатты» бөбекжай балабақшасы
«Қарлығаш» ересектер тобы
30.09-04.10.2024ж

Мақсаты: Балалардың отбасы туралы білімдерін шыңдай түсу. Балалардың өзі туралы және өз отбасылары, олардың мейірімділігі мен жанашырлығы туралы әңгімелеуге талпындыру. Балалардың отбасына және туған үйіне деген махаббат сезімін тудыру. Өздеріне қоршаған ортадағы адамдармен, туыстармен жақсы қарым- қатынаста болу әрекеттерін жетілдіру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін, тіл байлығын, өз беттерінше жұмыс істеу дағдыларын дамыту. Ұйымшылдыққа, жауапкершілікке, ептілікке, өз ойын жеткізе білуге тәрбиелеу.

Апта күндері	Дүйсенбі 30.09.2024ж	Сейсенбі 01.10.2024ж	Сәрсенбі 02.10.2024ж	Бейсенбі 03.10.2024ж	Жұма 04.10.2024ж
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пісірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әрбір баланың ұйымдастырылған іс-әрекетіне дайындығы және ұйымдастырылған іс-әрекетке керекті заттар жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>С.Р.О «Шаштараз» Мақсаты: Балалар- дышаштараз ойынымен таныстыра отырып, шаштарын үнемі тарап әдемілеп жүруге үйрету. Шаш өрудің әр түрлі үлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке баулу</p>	<p>Отбасы жайында бейне ролик көрсету.(Балалар отбасылары жайында әңгімелеп береді). Әңгіме құрастыру «Әжен туралы әңгімелеп берем» Мақсаты: Баланың сөздік қорын туысқандарының атауларын білдіретін сөздермен байыту</p>	<p>Вариативтік компонент: «Өнегелі ертегілер» Тақырыбы: «Түлкі мен тырна» мүсіндеу Мақал- мәтел жаттау. Әдептілік ар- ұят, Адамдықтың белгісі. Әдепті бала- арлы бала, Әдепсіз бала-сорлы бала.</p>	<p>С.Р.О: «Книім дүкені» Мақсаты: Ойын барысында рөлдерді ойнай білуге үйрету. Сатушы әртүрлі киімдер түрлері туралы Жыл мезгілі туралы әңгімелесу Мақсаты: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. әңгімелейді.</p>	<p>Вариативтік компонент: «Шебер қолдар» Тақырыбы: «Паровоз» мүсіндеу Ойын: «Жасыру» Шарты: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдырықты жұмады және ашады. Қысқа қарандашаламыз, жұдырыққа қысып, жасырамыз.</p>
	<p>Үстел үсті ойыны. "Лото. "Ұл бала мен қызбала киімдері". Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. - Кімге не қажет? Қыз бала мен ұл балаға киім таңдау. "Қатарға тұрып билейік" жаттығуы.</p>	<p>Саусақ жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті. Ине қолға ілкіті. Үш саусағым орамды, Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны.</p>	<p>"Сақина" ойыны. Мақсаты: балаларды зеректікке, ептілікке, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бастаушы шеңбер ішіне, ал балалар шеңберді айнала тұрады. Алақаныңда сақина бар, оны екі қолды біріктіріп, кезек-кезек балалардың алақанын ашып, байқатпай біріне беруге тырысады. Балалар бастаушының әрекетін және достарын мұқият бақылайды. Сақинаға не болған бала басқаларға білдірмеу керек.</p>	<p>"Менің жанұям" фотосуреттерді қарастыру. Мақсаты: байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарға деген сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленген отбасы жайлы әңгімелеу, Саусақ жаттығуы. "Ыдысты қалай жуабыз?".</p>	<p>"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны. Мақсаты: балалардың зейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; отбасына деген сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдардан түрлі үйдерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдар жинақнамасы: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. Сондай-ақ: "Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары.</p>

<p>Мақсаты: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерінің науға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту.</p> <p>Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады.</p> <p>Қатарға тұрып билейік.</p> <p>Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос нықты көтерейік. Қатарға тұрып билейік. Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлап, төмен түсірейік Қатарға тұрып билейік. Мүшелерді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік.</p> <p>Д. Ахметова "Құрылыс ойындары "Жануарларға арналған балабақша", "қуыршақтарға арналған үй".</p>	<p>Мақсаты: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу.</p> <p>Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады.</p> <p>Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек.</p> <p>Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.</p> <p>Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші болаалады.</p>	<p>Белгі бойынша бастаушы: "Сақина, сақина, қане шыюшы ортаға!" – дегенде сақина ұстаған бала шеңбер ортасына жүгіріп шығады да, бастаушы болады. Егер ойыншылар белгі бергенге дейін балалардың бірінен сақинаны байқап қалса, оны шеңбер ортасына жібермейді. Ондай жағдайда ойынды сол бастаушы қайта жалғастырады.</p> <p>Көркем сөзді жаттау жаттығуы.</p> <p>Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру.</p> <p>""Бақшада"". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз өткеншек.</p> <p>Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлксііп қайтамыз.</p>	<p>Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз. (Бас бармақтарды көрсету) Жеңімзді кезегімен түреміз. (Жеңді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра, бірі-біріне укалау) Укалап, жуып береміз.</p> <p>Кесе - екі қос алақандай, (Саусақтарды қосып, бірыңғай бұгіп, екі қолды қырынан қосып, "тербету")</p> <p>Шұңғыл алтын айдай Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып, алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып, жуып береміз.</p> <p>Д. Ахметова.</p>	<p>"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.</p> <p>Мақсаты: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б.</p> <p>Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі:</p> <p>- Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз, суда жүрсе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз.</p>
<p>Танертенгі жаттығу</p>	<p>Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады; Бастапқы қалып (жаттығу 5-6 рет қайталанады).</p> <p>Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады).</p> <p>Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде Орындарында тұрып, бастарын алдымен оңға бұрады Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады).</p> <p>Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол көкірек тұсында Қолдарын жандарына созады; Бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады)</p> <p>Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде Қолдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айнал Бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады).</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)</p>			

Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; әдептіболуға тәрбиелесу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.)
 Біздерде бар қасықтар
 Сиқырлы екен құралдар.
 Міне — қасық, міне — ас.
 Еш нәрсені қалмас.
 Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруына қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп тузу отыру керектігін айтуға болады.

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>«Қылқалам ханшасы» Жер-Ана, саған мың алғыс, Сыйлайсың бізге қуаныш. Жазда, күзде, қыста да. Көркемсің көктем тұста да! Шенберге тұрады, бір-біріне жылы сөздер айтады. ҚР Президенті, ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. ҚР Әнұраныншықрау.</p>	<p>«Тілек тілеу». Барлығымыз табиғатты сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойғатқуеміз. Денсаулықты әрқашан да сақтаймыз, Бейбіт өмір баршамызғатілейміз! (Шенбер құрып, қайталайды). Күз ерекшеліктері жайлы әңгімелесу.</p>	<p>- Сәлем, саған, ыстықжерім! Сәлем, саған, туысселім! Ыстық маған ошақүйім, Домбыраның қоңырқүйі! Бір-біріне жылулық сыйлап, достық туралы, топтың ережесі туралы әңгімелесу.</p>	<p>- Қайырлы таң, Алтынкүн! Қайырлы таң, Жер Ана. Аман болсын, достарым. Аман болсын, ата-анам. Алтын күз жайлы әңгімелесу.</p>	<p>Күн жылуын аямасын, Шуағыммен аяласын. Достық деген бәйтеректі, Барлық бала саяласын. Жапырақтар туралы әңгімелесу.</p>
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Көркем әдебиет "Жұмбақтар әлеміне саяхат". Мақсат-міндеттері. Жұмбақтар туралы түсінік беру. Жұмбақты толық тыңдау, жауабын табуды үйрету. 2 Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Математика негіздері "Сайқымазақтарды кім санапты?" Мақсат-міндеттері. Балаларда "үш" саны туралы түсінік қалыптастыру; "үш" жиын санының екі ең кіші элемент, "бір" және "екіден" құрылатыны туралы түсінігін дамыту. 2 Қазақ тілі Қазақ тілі "Күз мезгілі. Алтын күз". Мақсаты: балалардың "күз" жайлы түсініктерін дамыту; "алтын күз" сөзінің мағынасын түсіндіру; "Кім? Не?" сұрақтарына жауап беретін зат есімді сөздер, "Не істейді?" сұрақтарына жауап беретін етістікті сөздер жайлы негізгі түсініктерін қалыптастыру. Мнемочарткаларға негізделген сөздік жұмыс. "Күз" тақырыбына мнемочесте бойынша әңгіме құрау.</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстыру "Себет толы көкөніс пен жеміс". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін тиянақтау; күз мезгіліне тән құбылыстарды бақылай білу қабілеттерін жетілдіру. Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Математика негіздері" Қанша салсаң, сонша жинайсың". Мақсат-міндеттер: балалардың "төрт" саны туралы ұғымдарын қалыптастыру, оны тану, атай білу іскерлігін жетілдіру; "төрт" жиын санының екі ең кіші элемент, "бір" және "үш", "екі" мен "екіден" құрылатындығы жайлы түсінігін дамыту. Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Сөйлеуді дамыту Мұқатай Жылқайдарұлы «Күз». Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдерінің ішіндегі ерекшелігін ашып түсіндіру, күз байлығы туралы әңгімелесу.</p>	<p>Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша Қоршаған ортамен таныстыру "Қияр қалай өсіп шығады?". Мақсат-міндеттері. Балалардың көкөністердің өсіп шығуы туралы түсініктерін жетілдіру; бақпада жұмыс істеу тұлғарымен таныстыру; қиярды өз қолымен өсіру іс-тәжірибелерін жасау арқылы қияр туралы ұғымдарын толықтыру; танымдық үрдістерін дамыту; бір-бірін мұқият тыңдап, қойылған сұраққа нақты және толық жауап бере білуге тәрбиелесу; еңбексүйгіштікке баулу. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті) 2 Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Мүсіндеу</p>

	Фонемо-ырақты жаттығу "Бүлкіл". Өлеңді мәнерлеп оқу «Алтын күз» Сөйлеуді дамыту Мұқатай Жылқайдарұлы «Күз». Мақсат-міндеттері. Күздің ерекшеліктері туралы алған білімдерін толықтыру. Балалардың күз туралы түсініктерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшелігін бақылату.		"Күзгі жапырақтар" Мақсат-міндеттері. Балалардың күз туралы білімдерін кеңейту, күзгі жапырақтар туралы мәлімет беру. Көркем әдебиет "Жұмбақтар әлеміне саяхат". Мақсат-міндеттері. Жұмбақтар туралы түсінік беру. Жұмбақты толық тыңдауды, жауабын табуды үйрету.
Серуенге дайындық	Мақсаттары: кнімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-кнімді түзу қоюға машықтандыру; өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен книне (шешіне) білуді дағдыландыру; шкафқа ілінген, қойылған бас кнім, кнім, аяқ-кнім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; ауа райына сай кнінгенін қадағалай білуге, кнімді, аяқ-кнімді таза ұстауға баулу; көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)		

Серуен	Күн-жылу мен жарықкөзі. Мақсаты: күн-жылу менжарық көзі екені жайлытүсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап, сұрақтарғажауап беруді ұсыну. Күнге қарағанда, өзіндікалай сезінесің? Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екітасты алып, біреуін күннің көзіне, скіншісін көленкеге, яғни, жан- жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін, балалар күн көзінде тұрған тас көленкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көзжеткізеді. Күн көзінде зат қызатынына қорытындыжасау. Еңбек тапсырмалары:кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу.	Желді бақылау. Мақсаты: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланыналдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. Балалар, қазір біз қажетгі күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. Еңбек әрекеті: ойын алаңына ағаштарданкурап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсаты: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	Суды бақылау. Мақсаты: балаларға сумен ұқыпты жұмыс істеуді дағдыландыру; судың қасиеттері жайлытүсініктерін нақтылау; судың табиғи сұйық зат екендігіне көз жеткізу; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судың қасиеттерінекөңіл аудару. Су әртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоназытқыштан мұздартекшелері), жылы (қолды жуғанда) және ыстық (шөйнекте су қайнатылғанда). Су күннің көзінде ысыды. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Қыста су қар, мұз күйінде болу мүмкін, ұстаса - өте суық. "Шөйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы. Мақсаты: балаларды суреттердегі шөйнектерге қарап, әрқайсында шөйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстердіқабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз. Шөйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді	Мысықты бақылау. Мақсаты: балалардың ұйжануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білугемашықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байкампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Көркем сөз. "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық Қасына келді Бір торғай ұшып, бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып, Биіктен жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалдыЖамбасы ісіп. Б. Соқпақбас Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы ұсақ коқыстарды жинап, шығару. Мақсаты: еңбексүйгіштіккөрсетілу. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге	Аспанды бақылау. Мақсаты: балаларды аспанның ашық не бұлтты екенін анықтап, бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсас екендігін байқауға машықтандыру; ой-қиялын, зейінін, бақылау қабілетін дамыту. Көркем сөз. "Аспанда". Аспан малға толып кетті - Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты шошқа болып, Бір бұлт шықты кошқарболып. Қ. Мырзалісв Еңбек әрекеті: ағаштағы құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсаты: құралдарды қолдануды үйрету, еңбек біліктіліктерін дамыту. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойыншарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей,
--------	---	---	--	---	--

Мақсаты: жасы кішіге көмектесуге дағдылуға үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.
Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады.
Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек.
"Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді.
Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек.
Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі.
Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады.
Жабдығы: ақ сүйек. "Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны.
Мақсаты: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту.
Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар. "Шеңберді дәлде".
Мақсаты: нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру

"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова.
Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады.
Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.
Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүргіспеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.
Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту.
Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.
Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.

көрсеткіш. Педагог балаларға шайнестен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды.
Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінші - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад.
Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибе дөкерестуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады.
"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа жылдамдыққа, жеделделіп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады.
- Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетеліп апарып, өз тобына қосады. Ұзе алмаса, өзі сол топқа қалады.
Ескерту: педагог ойына ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.
"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру.
Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру;

машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады.
Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады.
Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады:
- Мысығымыз момықай. Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бассалады!
Кім тышқанды құтқарады?
Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді.
Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды.
Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады.
"Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: балаларда белгі бойынша әрекеттеу біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру.
Еркін ойындар: шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеден секіру.

жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге, ептілікке тәрбиелеу.
Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші - педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сол түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады.
Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды.
Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады.
"Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолдақолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру.
Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады.
Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.

	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шақа сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
дәгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабақтықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру; Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу. "Күз туралы тақпақтық ұрастыру". Мақсаты: балаларда тақпақ, өлең туралы негізгі ұғымдар қалыптастыру, көркем сөз үлгісінің қара сөзден айырмашылығын таныту; "күз мезгілі" ұғымына жататын табиғаттағы өзгерістері, құбылыстарды пысықтау. Жаттымақ жаттығуы. "Күз суық, сары көйлекті". Сюжеттік-рольді ойын: «Шаштараз». Мақсаты: балаларды шаштараз ойынымен таныстыра отырып, шаштарын үнемі тарап әдемілеп жүруге үйрету. Шаш өрудің әртүрлі үлгісін көрсету. Өсемдікке, әдемілікке баулу.</p>	<p>Сурет салудан ойын-жаттығу "Күзгі саябақтағы жапырақтардың түсуі". Мақсаты: балаларды жапырақ пішінін қою бояумен бояп, қағаз бетіне бедерін басу техникасымен таныстыру; жапырақтың бетіне күздің ашық бояуларына араластырып бояп, қағаз бетіне басып, жапырақтың нақтылы ізін қалдыруға дағдыландыру. Дамытушы жаттығу. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" "Жүгіріп қағып ал" қимылды ойыны. Балалар ойын алаңында әркім тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады (қашықтығы 1,5-2 м). Тәрбиеші «Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүрік қағып алсын!» - деп допты лақтырады да өзі қағып алып: «Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер.» - дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңына еріп жүреді. "</p>	<p>Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Күзгі жапырақтар шоқтары". Мақсаты: балалардың заттардың бірден төртке дейінгі сандарға сәйкес жиындар жөніндегі түсініктерін қалыптастыру. Дамытушы жаттығу. "Күзгі бояу". Дидактикалық ойын "Басқаша айт". Мақсаты: жалпылама ұғымдарды бекіту (мұғалім балаға допты лақтырып, жалпы ұғымды атайды, бала допты кері лақтырады және түр ұғымын атайды: ойыншық-қуыршақ, жиһаз-үстел) Қоршаған ортаментанысудан ойын- жаттығу "Алтын жапырақ". Мақсаты: балаларды күз маусымының өзгерістерімен таныстыру. Дидактикалық ойын: "Жапырақтарды түсіне қарай топта".</p>	<p>Көркем әдебиеттен ойын- жаттығу "Алтын күз". Мақсаты: балаларды "Алтын күз" өлеңінің мазмұнымен таныстыра отырып, тақпақты мұқият тыңдауға үйрету. Дидактикалық ойын: "Жапырақтарды ажырат". Театрды сахналау. "Қызыл телпек" ертегі желісін маскамен сахналау. Мүсіндеуден ойын- жаттығу "Саңырауқұлақтар". Мақсаты: екі бөлшектен тұратын заттарды, оларға тән пішіндерін бере отырып, сомдай біліктерін нығайту; жұмыс кезінде қырнауышты дұрыс пайдалануға үйрету.</p>	<p>Құрастырудан ойын- жаттығу "Саңырауқұлақтар әлеміне саяхат". Мақсаты: балаларды жасымдықтан саңырауқұлақтың қалпақшасын, қарақұмықтан саңырауқұлақтың түбірегін, құрмадан саңырауқұлақ орналасқан шөпті құрастыруға үйрету. «Балықшы». Мақсаты: алған білімдерін тиянақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Көрнекіліктер: аквариум суреті, балықтар. Ойынның барысы: балалар суреттегі аквариумнан балықтарды аулап алады да, балық қандай түсті екендігіне айтады.</p>

	«Әдемі кілемшелер». Ойынның мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынның құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.	Жаңылтпаш жаттайық. Дөп деп, Дөп теп. Қапыда іт қапты. Қатты қапты, Қапты қатты. Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақарқар бар. Алты арқарда маркаарқар бар.	Кел, жазайық. Мақсаты: тиянақтылыққа, көркем жазуға, қалам ұстауға үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы берілді.	Артикуляциялық жаттығу. 1) Ара болсаң, ызында 3-з-з, ж-ж-ж, з-з-з, ж-ж-ж Жұмыс істе, тығылма. - Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) - қатты/жай 2) «Зе-зе-зе, зе-зе-зе – бұл шынылы терезе», «За-за-за, за-за-за – үйдіңші тап-таза», «Зу-зу-зу, зу-зу-зу – күрекпен жерді қазу», «Са-са-са, са-са-са – ызындайды маса.	10-ға дейін кері қарай санауды бекіту. Геометриялық денелерді дұрыс атап, ажырата білуге үйрету.
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі кіннуін бақылау. Шапшандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуен	Серуенге деген қызығушылықтарын ояту. "Алтын күз" тақырыбында жеке әңгімелесулер.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Еркін ойындар. Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру. Театрландырылған қойылым. "Алма" ертегісі Мақсаты: балалар жадында ертегі мазмұнын қайта жаңғырту, есте сақтау, ойлау, эмоциялық, ым-ишаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Алма пішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің бетперделері (қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға "Алма" ертегісінің мазмұнын қайталайды. Балалар өз қалауы бойынша кейіпкерлерді таңдайды. кейін кейіпкерлер костюмдарын киіп, өз орындарына барады. Басынан автор рөлін педагог өзі алады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар, көрермендерге құрмет білдіріп, бас неді де, қошеметпен мадақтауларға ие болады. Соңында педагог балалардан, шығарманың олай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетін қысқашатайлап береді.				
Балалардың үйге	«Жеке бас гигиенасының басты ережелері», «Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?» тақырыптарында әңгіме жүргізу.	«Отбасымен серуендеу» атты тақырыбында көрме ұйымдастыру.	Жоба: "Жомарт күз" атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	"Баланың серуенін қалай ұйымдастырамыз" тақырыбында ата-аналарға кенес.

Орындаған: Карчибаева А
Тексерген: Жанибекова А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
ЖШС «Шаттық» бөбекжай балабақшасы
«Қарлығаш» ересектер тобы
07.10-11.10.2024ж

Мазмұны: «Алтын күз!» күздегі табиғат құбылыстарының өзгерістерімен, күздің түрлі мезгілдерімен таныстыру. Ерте күз, алтын күз, күрен күз, көкөністер, жемістер, астық өнімін өсіретін мезгілі. Жыл мезгілдері, күз жылдығының аздағы, күннің көз шығып тұрса да жылулығы жоқтығы туралы тану, алайда күз сыйы жарқын, түрлі ашық түсті болатынын, гүлдер, жапырақтар, жидектер, көкөніс пен жемістер күз сыйы екенін түсіндіру. Түсіндіре отырып қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру.

Апта күндері	Дүйсенбі 07.10.2024ж	Сейсенбі 08.10.2024ж	Сәрсенбі 09.10.2024ж	Бейсенбі 10.10.2024ж	Жұма 11.10.2024ж
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Егерде бала ауырған болса, оның келмеуінің себебін ата-анасының балабақша қызметкерлеріне ескертіп айтуы керектігі туралы түсіндіру. «Бала өмірінде дәрумендердің маңызы» тақырыбында кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку". Мақсаты: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың ұғымында жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайдалануына байланысты), суару техникасын еске түсіру.	"Орындықтарды жуу". Мақсаты: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, бөлмедегі орындықтарды таза ұстауға үйрету; оларды дымқыл шүберекпен сүртіп; орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге деген ынтаны, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу."	Табиғат бұрышындағы кезекшілік күні бойы балалар тірі объектілер үшін жауапкершілікті сезінетіндей етіп ұйымдастырылуы тиіс. Егер олар таңертең барлық нәрсені жасаса (балықты тамақтандырып, гүлдерді суарып, торды газартады және т.б.), содан кейін оларға тіршілік иелері мен өсімдіктерге назар аударудың қажеті жоолмай қалады, сондықтан мұғалім балаларға күні бойы міндеттерді бөлуге көмектескені жақсы: балықты таңертең тамақтандыруға болады, ал өсімдіктерді кейінірек суаруға болады. Мұғалім балалардың түсінігінде өздері жасаған жұмыстың ұжым үшін маңыздылығы туралы түсінік қалыптастырады, айналасындағыларға қамқорлық көрсете отырып, өз жұмысын уақытында істеуге деген ұмтылысты дамытады.	Балалардың еңбекке деген дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге үйрету, бір-біріне кедергі жасамай еңбек етуге үйрету. "Бөлме өсімдіктерін суару". Мақсаты: балалардың ұғымында өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, ылғал сүйгіш және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді және көлеңкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтардан қалай тануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	"Оқу қызметіне дайындық". Мақсаты: кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау; сабақ үшін тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге қою, қажет болса оларды сабақтан кейін орнына жинау.

<p>"Жалпы атауын бер"</p> <p>үстел үсті ойыны.</p> <p>Мақсаты: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту.</p> <p>Балаларға лото карталары беріледі.</p> <p>Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар,</p>	<p>"Суретті құрастыр"</p> <p>дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсаты: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу.</p> <p>Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспей, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады.</p> <p>Ойын іс-әрекеті.</p> <p>Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру.</p> <p>Қажетті құралдар.</p>	<p>"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"</p> <p>дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер).</p> <p>Мақсаты: балалардың жеміс пен көкөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.</p> <p>Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көкөністердің</p>	<p>"Өрнекті құрастыр"</p> <p>дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсаты: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту, түстер жайлы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерін ұштау.</p> <p>"Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу.</p> <p>Мақсаты: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту.</p> <p>Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері.</p>	<p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Көлеңкесін тап».</p> <p>Мақсаты: балаларды әр құстың көлеңкесін тауып орналастыруға үйрету.</p> <p>Тілдерін дамыту.</p> <p>Құстардың атауын атап, сипаттауға үйрету.</p> <p>Саусак ойындары</p> <p>Бас бармақтай балақай, (бас бармақты ұстап)</p> <p>Қайда болдың?</p> <p>Мынау үлкен ініммен (сұқ саусағын ашады)</p> <p>Орманда болдым бүгін мен.</p> <p>Ал мына бір ініммен (ортанғы саусағын ашады)</p> <p>Ас пісірдім бүгін мен.</p>
--	---	---	--	--

	<p>здардың және ұлдардың кимдері). "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан- жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді. жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тынысалады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды</p>	<p>Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсаты: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (Екінші қолды оң жақтан төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа. (Төменотыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова.</p>	<p>кескіндері. Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). Алдарындағы суреттерде салынған заттарды атап көрсейік. (Балалар жемістер мен көкөністерді атайды) Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көкөністер.) Суреттегі көкөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстің бастырып қойыңдар. Пазл жинау ойыны. Мақсаты: ұсақ қол моторикасы мен қозғалыс координациясын дамыту, тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, развивает логикаларын дамыту, табандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Қара да, қайтала" ойын жаттығуы. Мақсаты: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар.</p>	<p>Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы. Мақсаты: жылдың төртмезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертен. "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова.</p>	<p>Одан кейінгі ініммен (аты жоқ саусағын ашады) Ботқа жедім мен сінді. Ал мына ініммен (Шынашағын ашады) Айттым ән мен өлеңді. Еркін ойындар Мақсаты: балаларға ересек адамның көмегімен ойын үшін ыңғайлы орынды таңдау, ойын ортасын ұйымдастыру қабілетін қалыптастыру.</p>
<p>Танертенгі жаттығу</p>	<p>Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1-таяқшаны алға созу; 2-оң қолды төмен түсіріп, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстап, жоғары көтеру; 3-таяқшаны алдыға созып ұстау; 4-сол қолды төмен түсіріп, таяқшаны оң қолға ауыстырып, таяқшаны жоғары көтеру; 5-таяқшаны алдыға созып ұстау; 6-бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүтіп, таяқшаны кеуде тұста ұстау. 1-2-алға иілу, еденге қолды тигізу; 3-4- бастапқы қалыпқа оралу. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1-оң аяқпен таяқшаны аттап, алға бір адым жасау; сол аяқты оның қасына алып келу; оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау; 4-сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстап, жауырыңа қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру; оңға иілу; түзу тұрып, таяқшаны жоғары көтеру; бастапқы қалып. Дәл солай сол жақпен орындалады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет</p>				

Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыспайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемей. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу
Жуынсаң сен әрдайым Таза бетің, маңдайың,
Тазалықтың досы,
Су дегенің осы.
(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Күннен шуақ алайық, Алақанымызға салайық, Жанымыздағы досымызға, Нұрыменен сыйлайық. Жаңбыр туралы әңгімелесу.</p>	<p>- О, керемет қандайтамаша! Таң атты ғой бүгінбасқаша! Жаңаша көңіл күйменқарайық! Достарымызға жылулықсыйлайық! Жомарт күз тақырыбында әңгімелесу.</p>	<p>- Қайырлы күн, Шуақты күн! Қайырлы күн, Көкәспан! Қайырлы күн, достарым! Қайырлы күн, Балабақшам! Жемістер туралыәңгімелесу.</p>	<p>«Қайырлы таң!» -Қайырлы таң, құсқа да, аңға да, Қайырлы таң, жайдарыжанға да. Қайырлы таң алға ассын, Кешке дейін жалғассын! Көкөністер туралыәңгімелесу.</p>	<p>Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты! Күлімдеп күн шықты, Жадырап нұр төкті. Қайырлы күн достарым! Күз сыйы тақырыбында әңгімелесу.</p>
<p>Білім беру ұйымының Кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Көркем әдебиет "Жұмбақтар өлемінесаяхат" пысықтау. Мақсат-міндеттері. Жұмбақтар туралы түсінік беру. Жұмбақты толық тыңдауды, жауабын табуды үйрету. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, дене шынықтыру, қарым- қатынас іс-әрекеті) Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Математика негіздері "Күзгі жапырақтар шашуы". Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымында "төрт" саны туралы түсінік қалыптастыру, 4цифрын тану және 4-ке дейін жылдам санауды жаттықтыру; "төрт" жиын санының екі ең кіші элементтері "бір" және "үш", "екі" мен "екіден" құрылатынынменгерту. Сөйлеуді дамыту "Жемістер мен көгөністер". Мақсат-міндеттері. Күзмезгілінің байлықтарын түсіндіру. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым- қатынас іс-әрекеті) Қазақ тілі "Көкөністер мен жемістерді жинаймыз Геометриялық пішіндер". Мақсаты: балалардың "күзгі астық", "қысқы дайындық" туралы түсініктерін қалыптастыру; жемістер мен көгөністердің ерекшеліктері бойыншатоптастыру туралы білімдерін пысықтау. Сөздік жұмысқа арналған интеллектуалды карта "Жемістер мен көкөністер". Суретті-карточкалардың қолданылуымен лого ырғақ "Жемістер- көгөністер". Сөздік жаттығу "Не жасырылған? Бұл не?". Грамматикалық дұрыс сөйлеуге арналған зерттеушілік негізде сөздік жаттығу</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстырудан ойын- жаттығу "Жемістер". Мақсаты: балаларды жемістің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын: "Ғажайып қап" Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Математика негіздері "Нанның артығы болмайды" Мақсат-міндеттері. Балалардың оң саны көлемінде тура және кері санай білу қабілетін арттыру; ұзындығы бес түрлі жолдардың ұзындығын, беттестіру, тұтастыру және логикалық ойлау амалдары арқылы салыстыру дағдыларын жетілдіру. жоспары Музыка Пән мұғалімінің бойынша Сөйлеуді дамыту "Жемістер мен көгөністер". Мақсат-міндеттері. Күзмезгілінің байлығын түсіндіруді пысықтау.</p>	<p>Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша Құрастыру "Бидай алқабы". Мақсат-міндеттері. Балаларды "квиллинг" құрастыру әдісімен таныстыру; қағаз жолақшаларын орау техникасына үйрету. Музыка Пән мұғалімінің бойынша Көркем әдебиет Күләш Ахметова «Алтындән» (өлең). Мақсат-міндеттері. Балаларды «Алтын дән» өлеңімен таныстыру; балалардың еңбекке қызығушылығын қалыптастыру және оның нәтижелерін қадірлеуді үйрету; еске сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайту, байланыстыра сөйлеуге дағдыландыру; адамгершілікке, сыйластыққа тәрбиелеу. Жапсырудан ойын- жаттығу "Бұтақтағы алмалар". Мақсаты: балаларды алма және жапырақ дайындамаларын қағаз бетіне жапсыруды үйрету. Дидактикалық ойын: "Жеміс- жидектерді ажырат"</p>

жасаттары:
 киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру;
 өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру;
 шкапка ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу;
 ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу;
 көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.
(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)

<p>Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жекеәңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бөтенкесін реттілікпен киюін қадағалау.</p> <p>Аспанды бақылау. Бақылау: табиғаттағы күзгі өзгерістерді бақылау жұмысын жалғастыру. Бұлттар сұртүсті болатынына назар аударту. Тірі және өлі табиғат арасындағы өзгерістерді байқату: күннің суытуы, құстардың ұшып кетуі. Табиғат туралы түсініктерін өрі қарай дамыту.</p> <p>Қимылды ойын: «Ұшақтар». Дабыл бойынша қимылжасау, алаң ішінде іс- қимылдарды бекіту.</p> <p>Көтеріңкі көңіл-күйде болу. Еңбек: құрғақ жапырақтарды жинау, гүлзардағы гүлдердің тұқымын жинастыру. Үлкен адамдардың тапсырмаларын орындауға үйрету.</p> <p>Оларға көмектесу. Бастаған істі аяқтауға талпындыру.</p> <p>Өз бетімен ойындар:</p> <p>«Ұшақтар». Ұсынылған тақырып бойынша ойынға өз еркімен қатысуға тәрбиелеу. Балалардың іс-әрекетті ұйымдастыруға көмек беру.</p>	<p>Жанбырды бақылау Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы балалардың білімін толықтыру.</p> <p>Бақылау барысы.</p> <p>Күзгі жаңбыр жазға мүлдем ұқсамайды. Күзгі жауын-шашын суық болады. Кішкентай тамшылар жерге түсе бастаса, екі, үш күн тоқтамай жауып тұруы мүмкін. Өрі жиі және тоқтаусыз. Аяқтың асты балшық, аспан тұнжыраған, дала сұрланып, суық жаңбыр жауады. Күздегі жаңбырдан сон қыс келіп, қар жауады.</p> <p>Адамдар жаңбырдапальто мен етікпен жүреді. Тіпті құстар да жасырынып, қауырсындарын сулағысы келмейді.</p> <p>Жаңбыр жауған кезде, ұзаққа созыла ма? Ол қандай көңіл-күйді тудырады? Табиғат жаңбырға қалай әсер етеді? Бұлттар мен аспанқандай көрінеді?</p> <p>Еңбек қызметі Ойыншықтарды жинау. Балаларда ойыншықтарды жинау және тәртіп орнату туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Ұжымдық ойындар "Бұғының үлкен үйі бар". Қимылдарды мәтінмен байланыстыру қабілетін бекіту. "Мысық. Балалардың жүгіру дағдыларын дамыту; Өз бетімен ойындар. "Батыл балалар". Жылдам жүгіруге жаттықтыру.</p>	<p>"Қылқан жапырақты ағаштарды бақылау (шырша, қарағай).</p> <p>Жұмбақ</p> <p>Қысы-жазы бір түсте. (Шырша)</p> <p>Бақылау: балабақша алаңында өсетін қылқанжапырақты ағаштарды танып білу (2 түрі қылқан жапырақты – қарағай және шырша).</p> <p>Сыртқыбейнелеріне қарап: қарағай – ұзын инелер, шыршаларға қарағанда ашық түсті; шырша – инелері қысқа және онша ашық түсті емес. Табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру.</p> <p>Қимылды ойын «Бос орын».</p> <p>Жүгіру, жүру, секіру сияқты жаттығуларды бекіту, түрлі қимыл- қозғалыстарын үйлесімді орындау.</p> <p>Еңбек: құстарды тамақтандыру Табиғат бұрышының мекендеушілерін тамақтандыру.</p> <p>Өз бетімен ойындар. Өз бетінше ойнай білуге тәрбиелеу.</p>	<p>Балаларды серуенге ынталандыру, киімдерді ретімен киюге, түймелерінің қалалғанын қадағалау, бір-біріне көмектесуге үйрету.</p> <p>Аула сыпырушының жұмысын бақылау. Мақал-мәтел.</p> <p>Еңбексіз өмір – сөнген көмір.</p> <p>Бақылау: аула сыпырушының еңбек ету барысын бақылау. Еңбек нәтижесін атап көрсету (таза жолдар, бау- бақшаларды түскен жапырақтардан тазалау) және оның маңыздылығы; еңбек құралдарын атап беру (сыпырғыш, қалақ, күрек, қоқыс жәшігі). Аула сыпырушы еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға үйретіп, тәрбиелеу.</p> <p>Қимылды ойын: «Құнан шабысы» (қырғыз халқының құлттық ойыны).</p> <p>Ойын ережесін сақтауға (белгіден соң жүру, бірін-бірі итермеу) үйрету. Жылдамдықпен күш жігерді дамыту.</p> <p>Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу Балаларды ересектерге көмектесуге үйрету.</p> <p>Еңбектенуге деген құштарлықтарын дамытып, тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар: доппен ойын</p> <p>Өр балаға доппен ойнау мүмкіндігін беру.</p> <p>Олардың ойын барысында еркіндік пен қуаныш сезімін оята білу.</p>	<p>Балаларды серуенге ынталандыру, киімдерді ретімен киюге, түймелерінің қалалғанын қадағалау, бір-біріне көмектесуге үйрету.</p> <p>Шалшық суды бақылау Көркем сөз. Сылдырайды мөлдір су. Мөлдір суға бетіңді жу. Тазалықтың досы, Су дегенім осы. Бақылау: балалардың назарын жаңбырдан соң жиналатын шалшық суларға аудару. Жаздыныстық күнінде шалшық сулардың тез сіңіп, ал күзде, салқын түскенде ақырын сіңіп кететінін мән бергізу.</p> <p>Тәжірибе. Суға тастар мен жаңғақтарды лақтыру. Мақсаты: кейбір заттардың суға батып кететінін, ал кейбірулерінің су бетінде қалып жүретінін бақылау.</p> <p>Қимылды ойын: «Бір аяқпен жолдан секіру». Ойын алаңындағы ережені сақтай отырып, бір аяқпен алға жылқып секіруді үйрету.</p> <p>Еңбек: «Балалармен бірге балабақша алаңын жылысумен жууды бақылау». Еңбектің маңыздылығын сезінуге және үлкендерге көмектесуге үйрету.</p> <p>Өз бетімен ойындар: гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспадақ т.б.). Балалардың қосалқы ойындарға деген қызығушылықтарын дамытып, достық қарым-қатынаста ойнауларын қадағалау.</p>
---	---	---	--	--

балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шаф сөрелерін киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.

	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсаты: өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)</p>					
<p>Күндізгі ұйқы</p>	<p>«Ақымақ қасқыр» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату.</p>					
<p>Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары</p>	<p>Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында ортопедиялық жол бойымен жүру. «Қайық». Төсекте ішпен жатып, қолды иекке таяп қою, жартылай тұрып оңға-солға тербелу. «Кемпіркосақ». Төсекте арқамен жатып аяғымен ауада шеңбер жасау. «Тышқандар». Массажды кілемшеде аяқтың ұшымен және өкшемен айналу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)</p>					
<p>Бесін ас</p>	<p>Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)</p>					
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="537 454 840 1308"> <p>Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу. "Көкөністер мен жемістер дауы әңгімесін мәнсерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [о],[ө] дыбыстары". Мақсаты: балалардың "күз сыйлары", көгөністер мен жемістер жөніндегі ұғымдарын жетілдіру, [О], [Ө] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болу мысалдарын көрсету. Артикуляциялық жаттығулар. [О],[Ө] дауысты дыбыстары. "Өз үйіңді тап" қимылды ойын. Ойыншылар 3-4 кішкентай, ұзыншақ келген аласа орындықтарда отырады. Барлық балаларда әдемі үлкен ойыншықтар: бірінші тұрған ұзынша орындықта қуыршақ, екіншісінде - ит, үшіншісінде - мысық, төртіншісінде - аю, қоян. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып тәрбиешінің сонынан жүреді. Серуен барысында балалар түрліқозғалыс қимылын орындайды (секіреді, жүгіреді, жүреді). Тәрбиешінің «Жанбыр жауа бастады» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай</p> </td> <td data-bbox="840 454 1131 1308"> <p>Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Алма". Мақсаты: балаларды "Алма" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні мұқияттыңдауға үйрету. Дидактикалық ойын: "Алманың бөліктерін қарастыр". Сюжетті-рөлдік ойын «Отбасы». Мақсаты: отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу. Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату ойнауға тәрбиелеу.</p> </td> <td data-bbox="1131 454 1400 1308"> <p>Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Кірпілерге жемістер". Мақсаты: балалардың өздерінің қарсы алдындағы кеңістіктің "оң жақ", "сол жақ", "алды", "арты" бағыттары жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру. "Қайда барсан – сонытабасың" дамытушы ойыны. Қимылды ойын "Аққоян". Мақсаты: балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. Ойын маз тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. - Ақ қоян-ау, ақ қоян! Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы, Әдемі көйлек кисеңші. Шеңбердің шетін үзсеңші, - дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады мұны: балалар шеңбер жасап</p> </td> <td data-bbox="1400 454 1680 1308"> <p>Сурет салудан ойын-жаттығу "Жемістер". Мақсаты: балаларды қылқаламмен алма мен алмұртты бейнелеуге үйрету, дөңгелек және сопақша пішіндерді қылқалам ұшымен салып, ішін баланың өзі қалаған қызыл, жасыл немесе сары бояулармен, сұлбасы шетінен шықпай салу тәсілдерін игерту. Түсті қабылдау қабілетіне жаттығу. "Түсті танып, ата". Театрды сахналау. "Шалқан" ертегісін қуыршақ театрымен сахналау. Құрастыру "Бейбітшілік құсы - қарлығаш". Мақсаты: балаларға қатырма қағаздан жолақтар қиып, бұғу арқылы қарлығашты құрастыруға үйрету; қарлығаш құсы туралы білімдерін кеңейту; "көктемгі әрекет, күзгі берекет" мағынасын түсіндіру; қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын бір-бірлерінен ажырата білу; қол саусақ моторикаларын, эстетикалық талғамдарымен шығармашылық қабілеттерін дамыту. Дидактикалық ойын: "Құстарды ажырат".</p> </td> <td data-bbox="1680 454 1982 1308"> <p>Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Жапырақтар әлемі". Мақсаты: балаларға құзтуралы ұғым беру; күзгі әлем кереметтерімен таныстыра отырып, танымдық қызығушылықтарын арттыру. Дидактикалық ойын: "Қай ағаштың жапырағы?". Қимылды ойын " Ұшты-ұшты". Мақсаты: нәнін ұшатынын, нәнін ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынның мазмұны: ойынды үй ішінде де, сыртта да ойнауға болады Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы: Ойынды былай жүргізеді. Ұшты-ұшты, сұңқар ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, қарға ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, арба ұшты! (қол көтермейді)</p> </td> </tr> </table>	<p>Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу. "Көкөністер мен жемістер дауы әңгімесін мәнсерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [о],[ө] дыбыстары". Мақсаты: балалардың "күз сыйлары", көгөністер мен жемістер жөніндегі ұғымдарын жетілдіру, [О], [Ө] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болу мысалдарын көрсету. Артикуляциялық жаттығулар. [О],[Ө] дауысты дыбыстары. "Өз үйіңді тап" қимылды ойын. Ойыншылар 3-4 кішкентай, ұзыншақ келген аласа орындықтарда отырады. Барлық балаларда әдемі үлкен ойыншықтар: бірінші тұрған ұзынша орындықта қуыршақ, екіншісінде - ит, үшіншісінде - мысық, төртіншісінде - аю, қоян. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып тәрбиешінің сонынан жүреді. Серуен барысында балалар түрліқозғалыс қимылын орындайды (секіреді, жүгіреді, жүреді). Тәрбиешінің «Жанбыр жауа бастады» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай</p>	<p>Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Алма". Мақсаты: балаларды "Алма" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні мұқияттыңдауға үйрету. Дидактикалық ойын: "Алманың бөліктерін қарастыр". Сюжетті-рөлдік ойын «Отбасы». Мақсаты: отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу. Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату ойнауға тәрбиелеу.</p>	<p>Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Кірпілерге жемістер". Мақсаты: балалардың өздерінің қарсы алдындағы кеңістіктің "оң жақ", "сол жақ", "алды", "арты" бағыттары жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру. "Қайда барсан – сонытабасың" дамытушы ойыны. Қимылды ойын "Аққоян". Мақсаты: балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. Ойын маз тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. - Ақ қоян-ау, ақ қоян! Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы, Әдемі көйлек кисеңші. Шеңбердің шетін үзсеңші, - дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады мұны: балалар шеңбер жасап</p>	<p>Сурет салудан ойын-жаттығу "Жемістер". Мақсаты: балаларды қылқаламмен алма мен алмұртты бейнелеуге үйрету, дөңгелек және сопақша пішіндерді қылқалам ұшымен салып, ішін баланың өзі қалаған қызыл, жасыл немесе сары бояулармен, сұлбасы шетінен шықпай салу тәсілдерін игерту. Түсті қабылдау қабілетіне жаттығу. "Түсті танып, ата". Театрды сахналау. "Шалқан" ертегісін қуыршақ театрымен сахналау. Құрастыру "Бейбітшілік құсы - қарлығаш". Мақсаты: балаларға қатырма қағаздан жолақтар қиып, бұғу арқылы қарлығашты құрастыруға үйрету; қарлығаш құсы туралы білімдерін кеңейту; "көктемгі әрекет, күзгі берекет" мағынасын түсіндіру; қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын бір-бірлерінен ажырата білу; қол саусақ моторикаларын, эстетикалық талғамдарымен шығармашылық қабілеттерін дамыту. Дидактикалық ойын: "Құстарды ажырат".</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Жапырақтар әлемі". Мақсаты: балаларға құзтуралы ұғым беру; күзгі әлем кереметтерімен таныстыра отырып, танымдық қызығушылықтарын арттыру. Дидактикалық ойын: "Қай ағаштың жапырағы?". Қимылды ойын " Ұшты-ұшты". Мақсаты: нәнін ұшатынын, нәнін ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынның мазмұны: ойынды үй ішінде де, сыртта да ойнауға болады Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы: Ойынды былай жүргізеді. Ұшты-ұшты, сұңқар ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, қарға ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, арба ұшты! (қол көтермейді)</p>
<p>Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу. "Көкөністер мен жемістер дауы әңгімесін мәнсерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [о],[ө] дыбыстары". Мақсаты: балалардың "күз сыйлары", көгөністер мен жемістер жөніндегі ұғымдарын жетілдіру, [О], [Ө] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болу мысалдарын көрсету. Артикуляциялық жаттығулар. [О],[Ө] дауысты дыбыстары. "Өз үйіңді тап" қимылды ойын. Ойыншылар 3-4 кішкентай, ұзыншақ келген аласа орындықтарда отырады. Барлық балаларда әдемі үлкен ойыншықтар: бірінші тұрған ұзынша орындықта қуыршақ, екіншісінде - ит, үшіншісінде - мысық, төртіншісінде - аю, қоян. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып тәрбиешінің сонынан жүреді. Серуен барысында балалар түрліқозғалыс қимылын орындайды (секіреді, жүгіреді, жүреді). Тәрбиешінің «Жанбыр жауа бастады» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай</p>	<p>Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Алма". Мақсаты: балаларды "Алма" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні мұқияттыңдауға үйрету. Дидактикалық ойын: "Алманың бөліктерін қарастыр". Сюжетті-рөлдік ойын «Отбасы». Мақсаты: отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу. Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату ойнауға тәрбиелеу.</p>	<p>Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Кірпілерге жемістер". Мақсаты: балалардың өздерінің қарсы алдындағы кеңістіктің "оң жақ", "сол жақ", "алды", "арты" бағыттары жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру. "Қайда барсан – сонытабасың" дамытушы ойыны. Қимылды ойын "Аққоян". Мақсаты: балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. Ойын маз тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. - Ақ қоян-ау, ақ қоян! Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы, Әдемі көйлек кисеңші. Шеңбердің шетін үзсеңші, - дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады мұны: балалар шеңбер жасап</p>	<p>Сурет салудан ойын-жаттығу "Жемістер". Мақсаты: балаларды қылқаламмен алма мен алмұртты бейнелеуге үйрету, дөңгелек және сопақша пішіндерді қылқалам ұшымен салып, ішін баланың өзі қалаған қызыл, жасыл немесе сары бояулармен, сұлбасы шетінен шықпай салу тәсілдерін игерту. Түсті қабылдау қабілетіне жаттығу. "Түсті танып, ата". Театрды сахналау. "Шалқан" ертегісін қуыршақ театрымен сахналау. Құрастыру "Бейбітшілік құсы - қарлығаш". Мақсаты: балаларға қатырма қағаздан жолақтар қиып, бұғу арқылы қарлығашты құрастыруға үйрету; қарлығаш құсы туралы білімдерін кеңейту; "көктемгі әрекет, күзгі берекет" мағынасын түсіндіру; қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын бір-бірлерінен ажырата білу; қол саусақ моторикаларын, эстетикалық талғамдарымен шығармашылық қабілеттерін дамыту. Дидактикалық ойын: "Құстарды ажырат".</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Жапырақтар әлемі". Мақсаты: балаларға құзтуралы ұғым беру; күзгі әлем кереметтерімен таныстыра отырып, танымдық қызығушылықтарын арттыру. Дидактикалық ойын: "Қай ағаштың жапырағы?". Қимылды ойын " Ұшты-ұшты". Мақсаты: нәнін ұшатынын, нәнін ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынның мазмұны: ойынды үй ішінде де, сыртта да ойнауға болады Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы: Ойынды былай жүргізеді. Ұшты-ұшты, сұңқар ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, қарға ұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, арба ұшты! (қол көтермейді)</p>		

	сында, тәрбиеші балаларға алдырмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек.				көтермейді) Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты!(қол көтереді) Ұшты-ұшты, торғайұшты! (қол көтереді) Ұшты-ұшты, жыландышты! (қол көтермейді) Осылайша жүргізілген ойында жанылмаған ойыншы жеңеді.
Балалармен жеке жұмыс	«Сикырлы суреттер». Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Ойынның құрал- жабдықтары: әртүрлі суреттердің қиылған бөліктері. Ойынның мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша суреттердің қиылған бөліктерінен сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құраудың сыну.	Дидактикалық ойын «Жеміс-жидектерді ажырат». Мақсаты: жемістер мен көкөністерді бір-біріне ажырата білу, ойлау қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог әр баланың алдына көкөністер мен жеміс-жидектердің суреттерін таратады. Бала тек жеміс-жидектерді жинап алуы керек.	Сюжетті суреттерді табиғи түстерді пайдалана отырып бояу.	«Таныс пішіндер доминосы». Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Ойынның құрал- жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Ойынның мазмұны: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді	Кел, жазайық. Мақсаты: тиісінше геометриялық пішіндерге қарай жазуға, қалам ұстауға үйрету. Үзінді сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзінді сызықтар арқылы беріледі.
Серуенге дайындық	Мақсаттары: киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)				
Серуен	Серуенге деген қызығушылықтарын ояту. "Күз сыйы" тақырыбында жеке әңгімелесулер.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Еркін ойындар. Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру. Театрлық қойылымдар. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кездесу)	«Бала өмірінде дәрумендердің маңызы» тақырыбында кеңес.	Отбасындағы балалардың музыкалық тәрбиесі.	Психолог кеңесі. Мысалы, «Ересектердің балаларға үлгі көрсетуі, салауатты өмір салтына баулуы».	"Баланың агрессивті мінез-құлқы" атты тақырыпта ата-аналарға кеңес.	Балаға ертегінің маңыздылығы жайлы ата-анамен әңгімелесу.

Орындаған: Карчибаева А
Тексерген: Жанибекова А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
ЖШС «Шаттық» бөбекжай балабақшасы
«Қарлығаш» ересектер тобы
14.10-20.10.2024ж

Мақсаты: Балаларды әлеуметтік дағдыларды, топқа балалармен ересектерге, сүйіспеншілік сезімді қалыптастыруға, бірлескен әрекетке қызығушылықты дамытуға бағыттау. Балабақшаның күнделікті тұрмыс тіршілігімен таныстыру, балабақша қызметкерлері туралы ұғымын кеңейту. Ойыншықтар мен заттардың шамасын, түсін, пішінін ажырату және атау. Құрастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру. Табиғат құбылыстарына қызығушылық таныту дағдысын жетілдіру.

Апта күндері	Дүйсенбі 14.10.2024ж	Сейсенбі 15.10.2024ж	Сәрсенбі 16.10.2024ж	Бейсенбі 17.10.2024ж	Жұма 18.10.2024ж
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Медбике және психологпен бірлескен жұмыс. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың өміріндегі екінші әлеуметтік орта - балабақша туралы, тәрбиелеу мен оқыту үдерістері жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>"Өз төсегімді жинауды үйренеміз". Мақсаты: балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру: ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; еңбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту</p> <p>"Не артық?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бөріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды.</p>	<p>Балаларды балабақшадағы еңбек жұмыстарына араластыру, ойын бұрышындағы кезекшілікті атқаруға үйрету. Балаларды жұмысты бастап оны аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу.</p> <p>"Бөлме өсімдіктерін жуу". Мақсаты: балаларға суару әдістері (тегенде, жапырақтардың астынан) және ережелер (толтырмай, біркелкі суару) туралы түсінік беру; өсімдіктерге күтім жасау ниетін дамыту.</p> <p>Балаларды қолжетімді көмекке тарту, жабық өсімдіктер туралы балалардың ойларын нақтылау</p> <p>Үстел үсті ойыны. «Мозаика». Мақсаты: балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып орналастыра білуге үйрету. Тапқырлық баулау.</p> <p>Саусақ жағтығуы. «Он саусақ».</p>	<p>Балалардың еңбекке деген дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге үйрету, бір-біріне кедергі жасамай еңбек етуге үйрету.</p> <p>"Бөлме өсімдіктерін суару". Мақсаты: өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, ылғалды сұейтін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көленкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалайтануға болатындығын үйрету. Сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.</p> <p>Дидактикалық ойын "Баспанасын тап". Мақсаты: жануарлар мен жәндіктер туралы балалардың білімдерін бекіту.</p> <p>Ойын шарты: допты әр балаға кезекпен лақтыра отырып, мұғалім сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала жауап береді.</p>	<p>"Орындықтарды жуу" Мақсаты: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне жәрдемдесуге, топтық бөлмедегі орындықтарды таза ұстауға үйрету, оларды дымқыл шүберекпен сүртіп, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру.</p> <p>Ересектерге көмектесуге деген ынтыңаны, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу.</p> <p>Дидактикалық ойын «Зат неге ұқсайды?». Мақсаты: балаларды бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету.</p> <p>"Домино" дидактикалық ойыны.</p>	<p>Балабақшадағы еңбек жұмыстарына қатысу, жұмысқа еңбекке үйрету. Ертегілер мен әңгімелердің кейіпкерлері арқылы «Еңбек түбі – зейнет» ұғымын түсіндіру.</p> <p>Үлкендер еңбегін құрметтеуге баулу. Мысалы: «Бір ұясы мақта», «Бұзау бақтым», «Қайдан келдің бауырсақ?» деген әңгіме, ертегілер арқылы балаларға барлық заттардың еңбекпен келетіндігін түсіндіру.</p> <p>"Жабық өсімдіктерді бүріккіш тистолтен сумен бүрку". Мақсаты: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру</p>

	<p>Жалғыз саусақ тіпті де, ұстай алма жіпті де. Екі саусақ біріншіне қолға ідікті. Үш саусағым орамды Жүгіртеді қаламды ... Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ ...</p> <p>М.Әлімбаев</p>	<p>"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (заттар).</p> <p>Мақсаты: балалардың қоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.</p> <p>Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың кескіндері.</p> <p>Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш).</p> <p>Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар заттарды атайды) Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз? (Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.)</p> <p>Суреттегі заттардың өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстің бастырып қойыңдар.</p> <p>"Моншақтарды жинаймыз" дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсаты: геометриялық пішіндерді екі қасиеті бойынша (түсі мен пішіні, көлемі мен пішіні, көлемі мен пішіні) топтастыру біліктіліктерін қалыптастыру, пішіндердің кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтарды көру.</p>	<p>Мақсаты: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс ататқызып, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желітдіру. Ойын шарты.</p> <p>Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады.</p> <p>Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Көленкесін тап».</p> <p>Мақсаты: балаларды әр құстың көленкесін тауып орналастыруға үйрету.</p> <p>Сөйлеу тілін дамыту.</p> <p>Құстардың атауын атап, сипаттауға үйрету.</p> <p>"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.</p> <p>Мақсаты: саналы логикалық есте сақтауды және зейін бөлуді қалыптастыру.</p>
<p>Танертенгі жаттығу</p>	<p>Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1-таяқшаны алға созу; 2-оң қолды төмен түсіріп, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстап, жоғары көтеру; 3-таяқшаны алдыға созып ұстау; 4-сол қолды төмен түсіріп, таяқшаны оң қолға ауыстырып, таяқшаны жоғары көтеру; 5-таяқшаны алдыға созып ұстау; 6-бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бүгіп, таяқшаны кеуде тұста ұстау. 1-2-алға иілу, еденге қолды тигізу; 3-4- бастапқы қалыпқа оралу.</p> <p>Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1-оң аяқпен таяқшаны аттап, алға бір адым жасау; сол аяқты оның қасына алып келу; оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау; 4-сол аяқпен артқа бір адым жасау.</p> <p>Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстап, жауырыңға қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру; оңға иілу; түзу тұрып, таяқшаны жоғары көтеру; 4-бастапқы қалып. Дәл солай сол аяқпен орындалады.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>			

балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан сон беті-қолды жуу.
 Ойын- жаттығу:
 Ас атасы - нан.
 Арпа, бидай ас екен. Алтын, күміс тас екен.
 Бір түйір нанның қадірін, Тарыққанда білерсің.
 (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)

<p>Мамдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Бидай туралы әңгімелесу. Балаларға 1-ден 4-ке дейін санауды ұсынады. Саналғандар реттік сандарына сәйкес 4 топқа бөлінеді.</p>	<p>"Нан қалай пайда болады?" суреті бойынша, әңгіме құрастырып айтып беруге үйрету.</p>	<p>Нанның піскеніне дейінгі сәтбек туралы әңгімелесу.</p>	<p>Ұннан жасалатын тағам түрлері туралы әңгімелесу. Балалар киімдерінің түстеріне қарай 4 топқа бөлінеді.</p>	<p>"Ас атасы - нан" тақырыбында әңгімелесу.</p>
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Көркем әдебиет ноын-жаттығу "Таба нан". Мақсаты: балаларды әңгіме мазмұнымен таныстыра отырып, нанның қасиеті мен бидайдың өзіндік ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру: әңгімені тыңдау кезінде нанның қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдай білуге үйрету. Дидактикалық ойын: "Нан қалай пайда болады?" 2 Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Сарқытты тең бөлейік" Мақсаты: балалардың бес саны туралы ұғымдарын қалыптастыру; сандардың заттардың көлеміне, түрлеріне емес, тек жиынына байланысты екенін түсіндіру. Дамытушы жаттығу: "Сарқытқа үш табақ." 2 Қазақ тілі Қазақ тілі "Сиқырлы бауырсақтар". Бдыстар. Мақсаты: балаларды "Сиқырлы бауырсақтар" әңгімесімен, бауырсақтың дайындалу реттілігімен таныстыру; нан туралы түсініктерін дамыту; ыдыстың жана түрлерімен олардың қолданысымен таныстыру. Сюжетті тірек суреттер бойынша мәнерлеп әңгімелеу "Сиқырлы бауырсақтар". Сергіту сәті "Астықгемін". Көлеңкелі көрнекіліктер бойынша әңгіме құрастыру. Дидактикалық ойын "Дастархан әзірлеу". Есте сақтауға арналған сөздік жаттығу "Есте сақта". "Ас атасы - нан" Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу Мақсаты: балаларды тақпақты толықтай мұқият тыңдауға, мазмұны бойынша сұрақтарға, мәтін жолдарымен жауап беруге машықтандыру, байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. "Нан өнімдері" дүкені. Рөлді және сөздік ойыны. Дене Шынықтыру</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстыру "Үй жануарларының төлдері (күшік)" Мақсат-міндеттері. Балаларды күшікпен таныстыру: ересектердің көмегімен күшікке қамқорлық жасауға дағдыландыру; ақыл-ойын дамыту; баланың қоршаған ортаға сүйіспеншілігін арттыру, адамгершілікке тәрбиелеу. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру). Дене шынықтыру. Пән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Математика негіздері "Үйірімге қосылған құстар санын санайық" Мақсат-міндеттері. Балалардың "бес" саны туралы ұғымдарын қалыптастыру, оны тану, атай білу іскерлігін жетілдіру; "бес" жиын санын құрайтын екі ең кіші элемент түрлері жайлы түсінігін дамыту. 2 Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Сөйлеуді дамыту "Нан қайдан келеді?" Мақсат-міндеттері. Нан - адамның күш-қуаты деген ұғымды түсіндіру, "Нан қайдан келеді?" ертегісін оқып беру, нанның қайдан келетінін түсіндіру; балалардың ойлау және шапшаң болу қабілеттерін дамыту.</p>	<p>Дене шынықтыру Пән мұғалімінің жоспары бойынша Қоршаған ортамен таныстыру "Нан - адамның күш-қуаты" Мақсат-міндеттері. Балаларға "нан - адамның күш-қуаты" ұғымын түсіндіру; нанның дастарқанға қандай еңбекпен келетіні туралы білімдерін жүйесте келтіру; балалардың ойлау және зияткерлік қабілеттерін дамыту. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті) Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Жапсыру "Нан - дастарқан байлығы". Мақсат-міндеттері. Балаларға шаршыны шеңбер етіп кино, тіктөртбұрыштардан жолақ кино арқылы нанның суретін тәрелкеге жапсыруды үйрету. Көркем әдебиет А. Сәтбаев «Бір қап бидай». Мақсат-міндеттері. Әңгімені оқу, мазмұндауды үйрету. Балалардың әңгіме желісі арқылы еске сақтау қабілеті мен сөздік қорын, зейінін дамытуды (пысықтау). (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)</p>

<p>Желді бақылау. Мақсаты: күзгі желге назараударту. Іс-тәжірибелік әрекет: желбағдардың көмегімен желдің күшін анықтау. Балаларға желді, жалауларға, жапырақтарға қарап бар не жоқ екендігін, қай жаққа есетінін байқату. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер.</p> <p>Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсаты: балаларды серуеннен кейін ретке келтіруді үйрету: ойыншықтарды жинау, себетке салу, ойыншықтарды жинау.</p> <p>"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шашпандыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп</p>	<p>Аспанды бақылау. Мақсаты: балаларды аспандағы болып жатқан құбылыстарды ажыратуға, атауға дағдыландыру; ауа райының құбылмалы екендігін түсінуге үйрету. Балаларды түрлі табиғат құбылыстарымен: ашық, бұлтты, бұлыңғыр таныстыру. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын!</p> <p>Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру)</p> <p>Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсаты: балаларды тиісті еңбек әрекеттерін орындауды үйрету. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке,</p>	<p>Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия. Мақсаты: балаларды бағдарлау барысына, басынан бастап, аяғына дейін, зейін салып, қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, аумағында не өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. Көркем сөз. "Ағаш". Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! С. Сейтхазин. Нақтылау: қайсысы ағаштар, бұталар, гүлдер. Еңбек әрекеті: жолдарды сыпыру. Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты. Ұйымшылдыққа, зейінділікке тәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқару біліктіліктерін дамыту; балаларды допты қозғалмалы нысанға тигізуге жаттықтыру; көру қабілеттерін дамыту. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіребілуге машықтандыру; қуғыншы жете</p>	<p>Аула сыпырушының жұмысын бақылау. Мақсаты: танымдық әрекеттерін белсендету; еңбек нәтижесін бағалауды үйрету. Көркем сөз. "Көшпесталаушы". Таныссын ба, бала, меніңсіммен, Көшпелерді сыпыратыңкісі мен. Қалған-құтқан нәрселерді жұғымсыз Сыпырғышым сыпырады тынымсыз. Ескі-құсқы шүберекті, сүйекті, Қораптарды, түймелерді, тиекті. Шикылдаған екі жақты арбамен Апарам да аударамын орға мен. Қадыр Мырзалиев Балаларға аула сыпырушының құрал-жабдықтарын атап, сол жабдықтарды жұмыста қалай қолданытынын көрсетуге шақыру. Еңбек әрекеті: сәбилер тобындағы ойын алаңындағы гүлдерді суару. Мақсаты: сұқұйғышқа, шелекке су толтыру біліктілігін дамыту, суғару кезінде суды ұқыпты пайдалану, ұжымдық жұмысты мадақтау. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды әртүрлі бағытта жалтарып жүгіруге жаттығу, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша</p>	<p>Қылқан жапырықты ағаштарды бақылау. Мақсаты: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, қорытындылау, салыстыру, тұжырымдай білуді дамыту; қылқан жапырақтыларды өзге ағаштардан ажырата білуге баулу. Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар міз бақпай. Тау етегі тұрағы, Жап-жасыл боп тұрады. (Қарағай) "Қысы – жазы шешпейтін. Көйлегі бар жасылдан. Өзгерпейді еш кейпін, Жаралғандай асылдан. (Шырша) Балалардан қарағай мен шыршаны қандай белгілерге қарап ажырататындарын сұрау. Екі ағаш қылқандарының ұзындықтары мен түстеріне көңіл аударуды ұсынады. Қылқан жапырақтылардың неге солай аталатынын туралы сұрау. Адам денсаулығына, табиғаттың жандануына жағымды ықпалы туралы баяндау. Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы табиғи материалдарды жинау. Мақсаты: еңбек етуге ниеттерін ояту, жұмыстың таза және тиянақты орындау. Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бис. Торай, шошқа, Қозы, кошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян, Бака, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал!</p>
--	---	---	---	--

<p>Орамалды дақтырып тигізу керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.</p> <p>"Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: кеңістікті бағдарлауды үйрету, бір-біріне қағыспау біліктіліктерін дамыту, тәрбиешінің нұсқаулығынтыңдау; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.</p> <p>Дербес әрекет: еркін ойындар, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білу дағдысын қалыптастыру.</p>	<p>Ұйымшылдық тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам жылдам жүтіріп, Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметова.</p> <p>Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шенбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шенбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүтірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шенбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шенбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Жанды лабиринт" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: тепе-теңдікті, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын, тапқырлықты дамыту; бірлескен іс-қимылдардың реттілігін жаттықтыру.</p> <p>Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар, топтық ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, допты алға, қолды бүкіл беру біліктіліктерін бекіту; арақатынастарды дамыту.</p>	<p>алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу.</p> <p>Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жердегізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді.</p> <p>Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады.</p> <p>Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатыпайтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады.</p> <p>Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар. қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.</p> <p>Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.</p>	<p>"бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүтіреді, ортанғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.</p> <p>"Кегельді қағып ал" жаттығуы. Мақсаты: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегельді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.</p> <p>Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: балаларға ойынға қажет құрылыс нысандарын тұрғызуды үйрету (үй, и т.б.); ойында табиғи материалдарды қолдану (құм, су т.б.). Ойын мазмұны мен тақырыбын байытуды дамыту.</p>	<p>Сен, шық! Қадыр Мырза Али. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы жәно ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шашпандыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту.</p> <p>Алаңның бір жағында кемегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары - "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады.</p> <p>Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қалам бересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?», - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә...", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды.</p> <p>Балалар жүргізу шіден қашып құтылмақшы болады.</p> <p>Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә...", - деп дауысын шығарады.</p> <p>"Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танымай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады.</p> <p>"Шенберден шеңберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: балаларды шеңберлерге бақытты ауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту.</p> <p>Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.</p>
--	---	--	---	--

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрселеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсаты: қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Күндігі ұйқы	«Бір үзім нан» ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Домала, доп, домала! (екі қолды айналдыру) Балшыққа тек жолама. (сұқ саусақпен ескерту) Жек көремін оныңды, (сұқ саусақпен оң және сол жаққа серпілту) Бүддіресің қолыңды. (екі қолының алақандарын жоғары көтеріп айналдыру) Секіріп өт ордан да, (екі қолыңды жұдырықтап кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту) Секіріп өт жолдан да, (екі қолды жұдырықтап кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту) Қуса күшік жетпесін. (баяу жүгіру) Машина басып кетпесін. (машинаның рулін айналдыру) (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуда бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Құрастырудан ойын-жаттығу "Бидай масағы". Мақсаты: балаларды "Масақ" украин халық ертегісіндегі масақты оригами әдісі бойынша құрастыруға үйрету. "Шарды ұста" қимылды ойыны. Тәрбиеші ортаға үрленген көптеген шарларды жайып тастайды. Ойын басталды деген кезде (тәрбиешінің көмегімен) балалар шарды ұстап тәрбиешіге береді. Кім көп шар жинаса, сол бала жеңімпаз атанады. 10-15 сек.. Ойын жалғасады. "Шарды ұста" қимылды ойыны. Тәрбиеші ортаға үрленген көптеген шарларды жайып тастайды. Ойын басталды деген кезде (тәрбиешінің көмегімен) балалар шарды ұстап тәрбиешіге береді. Кім көп шар жинаса, сол бала жеңімпаз атанады. 10-15 сек.. Ойын жалғасады.</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Бауырсақ". Мақсаты: балаларды бауырсақпен, соның ішінде нан өнімдерімен таныстыра отырып, нанның бидайдақылнан пайда болатындығы туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын: "Бауырсақ қалай дайындалады?". «Зообаққа орналастыр». Мақсаты: заттың көлеміне қарап, салыстырып, талдау жасауға үйрету. Жабайындар мен жануарлары, құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастырып, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту, ауызекі сөйлеу тілін жетілдіру. Көрнекіліктер: зообақторлары, әртүрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын шарты: зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін, т.б. кіші торға орналастыруы керек. Бала нәліктен олай орналастырғанының</p>	<p>«Жеміс жинау». Дидактикалық мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстыруға. өлшемін, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үйрету. Қажетті құрал-жабдықтар. Қағаздан жасалған үш себет және үлестірмелі жеміс түрлері. Ойын мазмұны. Үстел үстінде шашырап жатқан жеміс түрлері. Тақтаға шақырылған оқушы жемістерді теріп, үш себетке жинайды. Бірінші себетке - алма, екінші себетке - алмұрт, үшінші себетке - әртүрлі жемістер теріледі. Әр себеттегі жемістерді алдымен бір бала санайды, кейін барлығы хормен салыстырады. Екі себеттегі әртүрлі жемістерді салыстырады. Мысалы: «Себеттегі алмалар нешеу? Себеттегі алмұрттар нешеу? Бірінші себеттен бір алма, ал екіншісінен бір алмұрт алып қой. Осылайша әрі қарай жалғастыр. Себеттегі алмұрт қалды ма? Неше алма қалды? Неше алмұрт қалды? Алмұрттың алмадан қаншасы кем? Қаншасы артық? Алмұрттың пішіні неге ұқсайды, алманың пішіні неге ұқсайды?» деген сұрақтар қоя отырып, ойынды әрі қарай жалғастыруға болады. Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Анама бәлішпісіремін". Мақсаты: ермексаздан бәліш жасауды үйрету; ұннан жасалатын тағамдар туралы білімдерін жаңғырту</p>	<p>Дамытушылық жаттығу. "Не өзгерді?" Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру". Мақсаты: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз, т. б). келісім.</p>	<p>«Үйдің есігін жабайық». Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жінішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жінішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну. Сурет салудан ойын-жаттығу "Алтын бидай алқабы". Мақсаты: балаларды бидай алқабы көрінісін салуға үйрету; бидай масақтарын бор және саусақтарды басуарқылы салу техникасын игерту; адамның бидайды өсірудегі еңбегі туралы білімдерін тиянақтау. Бақылау жаттығуы. "Дақылдарды танып, ата".</p>

		<p>дақылынан пайда болатындығы туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын: "Бауырсақ қалай дайындалады?".</p> <p>«Зообаққа орналастыр». Мақсаты: заттың көлеміне қарап, салыстырып, талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен жануарлары, құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастырып, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту, ауызекі сөйлеу тілін жетілдіру.</p> <p>Көрнекіліктер: зообақторлары, әртүрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын шарты: зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоянның, т.б. кіші торға орналастыруы керек. Бала нәліктен олай орналастырғанының себебін пілдің үлкен, қоянның кішкентай екенін, сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастырғанын айтады.</p>	<p>Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Анама бөлішпесіремін". Мақсаты: ермексизден бөліш жасалатын тағамдар туралы білімдерін жаңғырту.</p>	<p>Педагог алдын-ала балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс-мамандарының бірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы.</p>	
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>«Мынау қай пішін?» Мақсаты: геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу.</p> <p>Көрнекілік: картоннан жасалған геометриялық пішіндердің 5 түрі.</p> <p>Барысы: бала топқа қарап тұрып, қолын артқа ұстайды. Тәрбиеші оның қолына геометриялық пішінді ұстатады. Бала оны сипап байқап, балаларға көрсетпей атын атайды.</p>	<p>«Мақал мәтелдер». Мақсаты: айтылған мақал-мәтелді қайталап айтып беруге дағдыландыру.</p>	<p>Артикуляциялық жаттығу «Кім қалай дыбыстайды?» (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту)</p> <p>А, аа, аа, а, а, ааааа ... ... (қуанышты дауыспен).</p> <p>Ааа, аа, а, а, ааа ... .. (аянышты дауыспен). - А, аа, аааа, а, ааа ... .. (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеңіз. Екінші баламен (н), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады.</p> <p>Фонетикалық жаттығуларды екінші тілді (орыс тілі, ағылшын тілі, француз тілі т.б.) үйрету мақсатына қарай да қолдануға болады. Ол үшін педагог қандай дыбысқа аса мән беру қажет екендігін анықтап алуы тиіс.</p>	<p>Кел, жазайық. Мақсаты: тиянақтылыққа, көркем жазуға, қалам ұстауға үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттермен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі.</p>	<p>«Кім зейінді?» Мақсаты: белгілі геометриялық пішіндерден әртүрлі нәрселер құрастыру.</p> <p>Көрнекілік: сірінке қорабында үлестірмелі геометриялық пішіндер. Барысы: тәрбиеші төмендегі геометриялық пішіндерден бейнелер құрайды. Жылдам болған бала мадақталады.</p>

	<p>Мақсаттары: киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; шкафта ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)</p>				
дүен	Серуенге деген қызығушылықтарын ояту. "Ас атасы-наи" тақырыбында жеке әңгімелесулер.				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау.</p> <p>Музыкалық аспаптармен ойындар Еркін ойындар.</p> <p>Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.</p> <p>Театрды сахналау</p>				
	"Үш торай" ертегісін алжапқыштармен сахналау.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйрету керек?" ата-аналарға кеңес.	«Отбасының салауатты өмір салтын сақтауға бағытталған дәстүрлері» атты сұрақ-жауап.	Психолог кеңесі. Мысалы: «Көпшілік орындарында ЖРВИ кезінде балалар өздерін қалай ұстау керек?»	«Салауатты өмір салты ережелері», «Балаларға ыңғайлы киім таңдау» тақырыптарында әңгіме жүргізу.	Ата-аналарға кеңес "Өрт қауіпсіздігі".

Орындаған: Карчибаева А
Тексерген: Жанибекова А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің психологиясы
ЖШС «Шаттық» бөбекжай балалық басы
 «Қарлығаш» ересектер тобы
 21.10.2024ж

Мақсаты: Қол келетін атын күзі-Күздегі табиғат құбылыстарының өзгерістерімен, Қазақстан өміріндегі түрлі климаттық жағдайлармен, (Оңтүстік және Солтүстіктегі күзгі ауа райы) күздің түрлі мезгілдерімен таныстыру. Ерте күз, алтын күз, күрен күз, көкөністер, жемістер, астық өнімін жинау мезгілі. Жыл мезгілдері туралы айта келе, күз мезгіліндегі адамдардың өнебімен таныстыру. Күзгі өнбек және адамдардың өнебі туралы аңғармай отырып, адамдардың өнебін құрметтеп, бағалауға, өнбек сүйіпшілікке тәрбиелеу.

Апта күндері	Дүйсенбі 21.10.2024жс	Сейсенбі 22.10.2024жс	Сәрсенбі 23.10.2024жс	Бейсенбі 24.10.2024жс	Жұма 25.10.2024жс
Күн тәртібі					
Бағаларды қабылдау	Таңғы сүтті: бағалардың терісін, дәне қызудың, сыртқы келбетін тексеру. Бағаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жақсы пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналарға кенес: "Үйдегі жағдайда балабақшаның күн режимімен бірдей етіп ұйымдастыру".				
Бағалардың дәрбес әрекеті (бауу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Асхана бойынша кезекшілік». Мақсаты: бағаларды кезекші міндеттерін өзбетінше және адал орындауға үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кино, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалаңыз. Өнбек дәтделерін дамыту, үстелді жабықтауға да тәртіпсіздікті көре білу.	"Біз орындайтықтарымыз орнына орындайтықтарымыз". Мақсаты: өнбек дәтделерін дамытуға жағдай орындау	"Төсектерді төсеуде күтушіге көмек көрсету". Мақсаты: бағаларды өз төсек-орындарын аяқтарына үйрету; ересектерге қолдарынан келетін көмектерін көрсетуге деген ынтымақ тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	"Біз топ бөлмесінде жанжалын бөлмеде терезенің ерекше тақтайларын дымқыл ілу бөлекпен сүрткіміз". Мақсаты: бағаларды сүмен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету; жеңіл тұру, шүберекті сулау және құрғатып сығу, дастаңған кезде оны сүмен шаю.	дема-лыс
	"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу. Мақсаты: бағаларды мотинді есте сақтап, мөнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ	"Мен өзімнен бірге жоқта алдым" ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: бір заттардың суреттері бар суреттер. Баланың жауап беруді ұсыныңыз. Бірақ сапардың сәтті өтуі үшін оған мұқият дайындау керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек	"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсаты: бағаларды бірнеше объектінің ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтағаны дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Бағаларға лого	"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны. Мақсаты: баланы бірнеше бөлшектерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету; төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөлшектерін таңдағанда қателеспесу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады.	

<p>Жерден тары тары шоқып ап, Бөгөтөсі томпайып Гойган козыдай монгайып, "Шп-шп" дөсип отыраар, "Халык ауыз әдебиеті")</p> <p>"Домино" дидактикалық ойыны. Мәсәтә: баланын топтамалар жайлы білімдерін дамыту; пысықтау; сәйкес заттыңбейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ кол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты.</p> <p>Суреттері сәйкес келетін картонкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық картонкаларын қояды, сол жеңіп шығады.</p> <p>Қажетті құралдар: бірдейкөс суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см картонкалар.</p>	<p>Бағадан бірсуретті алып, бұра заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз. Суреттердегі заттар өте әртүрлі болуы керек.</p> <p>Мысалы, бала доптың бейнесін алады: "сіз демалыс кезінде доп ойнай аласыз, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол бағып кетпейді және т.б." Бала суретті алдына қойып, әртүрлі жерге саяқтату үшін не қажет болатынын айтуы керек (шөл даллада, пойызда, ауылда).</p> <p>Санамықты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.Мәсәтә: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ кол моторикасын дамыту; Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа,Қозы, қосқар, Қолық,құлан, Көжек, қоян, Бақалызын, Торғай,шымшық...Сен, қал!</p> <p>Сен, шың! Қалдыр Мырза Али.</p>	<p>карталары беріледі. Балалар белгілі картонкаларды топтастырып жалпылауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жөндөз, ылыс-аяқ, гимнасттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). "Не (кім) қалай қимылдайды?"</p> <p>дамытушылық ойыны. Мәсәтә: балалардыңжан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру; сөздік қорларын дамыту.</p> <p>Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортыды, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тынысалады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді,жүгіреді, күтіп Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқида, қонады, отырады, жүгіреді.Адам - тұрады, жатады, отырады,жүгіреді, секіреді,бінейді, өңкейеді, шалқаяды.</p>	<p>Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөшектерін іздестіру.</p> <p>Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінгенүрпі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см картонкалар). "Ұшалы құстар біздің бақта" жаттығуы.</p> <p>Мәсәтә: балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар өлеміне деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін.</p> <p>Қанаттарын жайып жан-жанқа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жанқтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бүтпау)</p> <p>Солға ұшады, ұптылып. (Бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұптылып. (Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа. (Төмен отыр Біресе көкке санғайды. Ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жанқтан жоғары бірқалыпты көтеру)</p> <p>Д. Ахметова. Ү)</p>
---	---	--	--

	<p>Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, екіге бөлінген секіртпе төменде. 1-2-секіртпені жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен тұру; 3-4-бастапқы қалып: аяқтарын сәл ашып тұру, секіртпе төменде. 1-оң жаққа бір қадам жасап, секіртпені жоғары көтеру; 2-оңға иілу; 3-тік түзелу, секіртпені жоғары көтеру;4-бастапқы қалып. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, секіртпені екі бүктеп ұстап, төмен түсіріп тұру.1- 2- отыру, секіртпені жоғары көтеру; 3-4-бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқты нықтың деңгейінде қою, секіртпе нықта. 1- денені оңға бұру; 2-бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқты сәл ашып, секіртпені арт жаққа ұстап тұру. Секіртпені алға қарай айналдыра отырып, кішкене үзіліс жасап, екі аяқты ауыстыраотырып, бір орында қос аяқпен секіру. (дербес әрекет)</p>				
Таңғы ас	<p>Балалардың беті-қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемейішу. Астан соң беті-қолды жуу. Ойын жаттығу: Нан қиқымын шашпандар,Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар.</p>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>Арайлы таң, армысың! Шуақты күн, армысың! Жан досым, саған сәлемберейін. Аман-есен бармысың!Жыл құстары туралы әңгімелесу.</p>	<p>-Сәлем бердім досыма! Аман болсын әрқашан! Асығамын қашанда! Жайдарлы мінездіапайыма. Құстар туралы қызықты деректер</p>	<p>-Сәлем бердім досыма! Аман болсын әрқашан! Асығамын қашанда! Жайдарлы мінезді апайыма. Құстар туралы қызықты деректер</p>	<p>Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты Жарқырайды қаламыз, Жайнай түссін даламыз. Қайырлы таң достарым!Құстар түрлерімен танысып, әңгімелесу.</p>	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Көркем әдебиет «Орман дәрігері»ертегісі. Максат-міндеттері. Ертегіні оқып беру. ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көре білугебаулу. Ертегіні тыңдауды үйрету Дене шынықтыруПән мұғалімінің жоспары бойынша</p>	<p>Дене шынықтыру. Пән мұғалімінің жоспары бойынша Қоршаған ортаментаныстыру "Бидай астығы". Максат-міндеттері. Балалардың дәнді дақылдарды өсіру туралы түсініктерді тиянақтау; нан және оны дайындау туралы білімдерін кеңейту; зерттеу қызметіне ұмтылысын, білімқұмарлықты дамыту; үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.</p>	<p>Математика негіздері "Қысқа қашаннан бастап дайындалу керек?" Максат-міндеттері. Балаларға бес күн аралығындағы уақыттыбағдарлауды үйрету. "бүрсігүні", "алдыңғы күні" ұғымдарын қалыптастыру; уақыттың үнемі бір жылдамдықпен жүретіні, адамның оныкөп не аз істерімен толтыра алатыны туралы түсіндіру.</p>	<p>Қоршаған ортаментаныстыру "Жыл құстарының ұшубағыттары". Максат-міндеттері. Балалардың ұшатын жәнеқыстайтын құстар туралытүсініктерін жетілдіру; құстардың қимылдарын бақылау, көргенін бойындағы біліммен байланыстырып, еркін сипаттауды үйрету. Дене шынықтыру. Пән мұғалімінің жоспарыбойынша</p>	

		<p>Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Сурет салу "Қаздар жылы жаққа ұшып барады". Мақсат-міндеттері. Балаларды тірек сызық бойына толық бейнені салу техникасымен таныстыру; қағаздың толық бетіне жылы жаққа ұшып бара жатқан қаздар үйірімін салуды үйрету. Көркем әдебиет «Орман дәрігері» ертегісі. Мақсат-міндеттері. Ертегіні оқып беру, ертегі кейіпкерлерінің жағымды және жағымсыз қасиеттерін түсінуді үйрету.</p>	<p>Музыка Пән мұғалімінің жоспары бойынша Сөйлеуді дамыту «Сауысқан мен көкек» ертегісі" (тысықтау). Мақсат-міндеттері. Жыл құстары туралы білімдерін кеңейту, жылы жаққа ұшып кететін құстардың түрлері, олардың ерекшеліктері туралы мәлімет беру. "Сауысқан мен көкек" ертегісін оқу және талқылау.</p>		
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын танып білу арқылы табуға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуен	<p>Сауысқанды бақылау. Мақсаты: балалардың сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштық тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала канат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқандатқан сауысқан. (Ел аузынан). Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсаты: балаларды серуеннен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету; ойыншықтарды тазалау және жинау, себетке салу. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған)</p>	<p>Құстың ұшуын бақылау. Мақсаты: құстардың түрлілігі, олардың қозғалтасілі жайлы түсініктерін нақтылау. Педагог ұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударады, балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттардың көмегімен құстар бір орыннан, екінші орынға, жерді баспай, ұшып, қалықтайды. Құстардың қанаттары қауырсындардан тұрады. Құстар аяқтарымен жүреді секіреді. Мысалы, түйе күсе жылдам жүгіреді. Құстар әуеде қанаттарын желкейдей жайып, қалықтайды. Мысалы, бүргіт биік ұшып, қалықтап, көрегің аңиды. Балаларға құстардың ұшып, қалықтап жүретінін бейне жазбадан көрсету. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ағаш үгілділерімен бақша үлескесін жабу. Мақсаты: жұппен жұмыс жасауға үйрету; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. "Қайда жасырылған анықтан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға, ақыл-ой қабілетін дамыту. "Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.</p>	<p>Құстарды бақылау. Мақсаты: балалардың аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын алаңына, бау-бақшаға ұшып келген құстардың дыбыстарын тыңдап, ажыратуды ұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонна жазылған құстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балалар құстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Торғай - шырылдайды. Қарға - қарқылдайды. Сауысқан - шықылықтайды. Бөдене - бытпылдайды. Бұлбұл - сайрайды. "Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы. Мақсаты: балалардың мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар</p>	<p>Торғайды бақылау. Мақсаты: торғайдың тіршілігі, сыртқы ерекшеліктері жайындағы түсінікпен білімді тиянақтау, құстарды аялаусіз імін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын, бір топ болып мекендейтінін байқату; торғайдың, қыстағы тіршілігі мысалында көрсетіп, өте төзімді, батыл құс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы дене пішініне қарағанда, қоңыр, сұр, кара түстерді байқауға болатынын көрсету. "Торғай". Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды</p>	

екі бала "қасқыр" рөлінатқарып тұрады.
 Педагог:
 Аққу-қаздар,қайдасыңдар?Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: Біз ұшамыз жылыжаққа, Қайтқымыз келедіошаққа!
 Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып")ұмтылады.
 "Қасқырлар" "аққу- қаздарды" ұстап алуғатырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады.
 Педагог алдын-ала алаңның шетінде балаларүшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды.
 Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған"қаздар" саналады.
 Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады
"Ұстап ал" кимылды ойын-жаттығуы.
 Мақсаты: белгі бойыншажылдам әрекет етуге үйрету; достық қарым- қатынастарды дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті: "Мені қуып жет".Мақсаты: жалтарып,бағытты өзгертіп жүгіруді дамыту.

Мақсаты: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағынасай кимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру.
 Балалар, "жоғары" десем қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар,"төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар.
 Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм.Құстар ұшты биікке.
 Сәбіз өсті жүйекте.
 Кіші болдық желектей,Осеміз биік теректей. Д. Ахметова.
 Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатыпайтып, балаларды сол темпке бейімдетуге болады.
"Тым-тырақай" ойыны.
 Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнай білугебаулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеністікті бағдарлау, жылдам жүгіребілу қабілеттерін дамыту.
 Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлінатқаратын болады.
 Ал, кәнеки, балалар.Бір, екі, үш - деп, санаңдар!
 Бір, екі, үш! Ал тараңдар!Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек.
 Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тезшеңбер құрып тұрады.
 Ойын қайта басталады.
 Өз бетімен еркін ойын әрекеті, кимыл-қозғалыстыдамыту.
 Мақсаты: жүру жәнежүгіру техникасын пысықтау.

Ағаштарды қорғайды.Ж. Сымақов.
Еңбек әрекеті: ағаш тұқымдарын жинау. Мақсаты: балалардытұқым жинауға ынталандыру.
"Ит пен торғай" кимыл-қозғалыс ойыны.
 Мақсаты: ит пен торғайға тиесілі қылықтар жайлы білімдерін бекіту; дауысты басқаруға үйрету.
"Шұңқырдан аттап секіріп өт" кимылды жаттығуы.
 Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын,күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойынәрекеті, кимыл-қозғалысты дамыту.
 Мақсаты: допты астыңғы жақтан бір-біріне лақтыру дағдыларын бекіту.

нақтылы және дұрыс берукерек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.
 Күрделенуі: балалардыңөздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады.
 Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды құннанқағып, жинау.
 Мақсаты: ұқыптылыққа,тазалыққа тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" кимыл- қозғалыс ойыны.**
 Мақсаты: балаларды ойыншартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу.
 Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап,екі қатарға тұрады.
 Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.Бір ойыншыны санамақарқылы басқарушы ретінде таңдайды.
 Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды.
 Алдымен "қар..." дейді де,содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.
 Сол кезде бастаушы атынатаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды.
 Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу.
 Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді.
 Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді.
"Кім жоғары?" ойыны. Мақсаты: белгі бойынша балалардың жер деңгейінен жоғары тұрғанзаттардың үстіне шығып алу қабілетін дамыту.
 "Заттар" деп орындықтарды, сатыларды, діңгектердікөру.
 Өз бетімен еркін ойын әрекеті: "Өзеннен өту". Мақсаты: бөрене үстіндетүзу және қырындап жүруге жаттықтыру; денетепетендігін сақтауға бейімдеу.

Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.)
 Біздерде бар қасықтар
 Сиқырлы екен
 құралдар. Қолға қасық
 аламыз.
 Дәмді астан аламыз.
 Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)

Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Мақсат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жатып, қолды иекке таяп қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер жасау. «Тышқандар». Массаж кілемшесінде аяқтың ұшымен және өкшесімен айналып тұру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)
Бесін ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Сурет салудан ойын-жаттығу "Үйрек".
 Мақсаты: балалардың үйрек сұлбасын қылқалам арқылы дымқаю элементтерімен безендіруге үйрету. Зейінге жаттығу. "Бірдейкі үйректі тауып ал".
 Дамытушылық жаттығу.
 "Қандай және қанша айырмашылықтар бар?"
 Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейінін, ойлауын дамыту; ақылдылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар.
 Жұп суреттер (бірінші суретпен салыстырғанда, екінші суретте бірнеше өзгеріс бар).
 Барысы.
 Педагог балаларға бірінші суретті көрсетеді, ал кейін сондай екінші суретке қарауға ұсынады.
 Балалар екінші суретте, бірінші суретке қарағанда не өзгергенін айтады, айырмашылықтарын табады.
 Сюжетті-рөлдік ойын.
 "Асхана". Мақсаты: балалардың асханада жұмыс жасайтын мамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынтылануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.
 Керекті құрал-жабдықтар.
 Асхана жиһаздары (үстел, орындықтар), асхана қызметкерлерінің киім үлгілері мен (аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері).
 Барысы.
 Алдымен педагог балалармен аспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі.
 Суреттер көрсетеді,

Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Тыраулайды тырналар".
 Мақсаты: балаларды тырнамен таныстыра отырып, тырнаның ерекше қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту. "Тырна туралы не білесің?" шығармашылық ойыны.
 Вариативті компонент.
 Ағылшын тілі
 "Number 6 - 10".
 Мақсаты: "six, seven, eight, nine, ten" лексикалық бірліктерін таныстыру. "How many?" фразаларымен таныстыра отырып, сөйлеу қабілетін дамыту.
 Didactic game "How many?".
 "Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсаты: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру: білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу.
 Керекті құрал-жабдықтар. Өртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар.
 Барысы.
 Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды.
 Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұз-тамшысы; тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ; тамшы - мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.
 Сюжетті-рөлдік ойын. "Театр".
 Мақсаты: ойын барысында балалармен бірге театрдың орны, адам өміріне қандай пайдасы бар екенін анықтау; әртіс, режиссер, оператор, жарық беруші, гардеробшы, капельдинер, костюм бойынша декоратор, суретші, лихтенст

Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Мысық, қораз және түлкі" ертегісі.
 Мақсаты: балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халқының ертегісі мазмұнымен таныстыру.
 Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап".
Жапсырудан ойын-жаттығу
 "Көліңкістегі торғайлар".
 Мақсаты: балаларды шаршыдан шеңберді шығарып кино арқылы торғайдың басы мен денесін жапсыруға, дайын дайындамаларды пайдаланып торғайдың қанаттарын жапсыруға үйрету.
 Дидактикалық ойын: "Құстың ұясы".
Вариативті компонент.
Құрастыру "Бейбітшілік құсы - қарлығаш".
 Мақсаты: балаларға қатырма қағаздан жолақтар кнйп, бұғу арқылы қарлығашты құрастыруға үйрету; қарлығаш құсы туралы білімдерін кеңейту; "көктемгі әрекет, күзгі берекет" мағынасын түсіндіру; қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын бір-бірінен ажырата білу; қол саусақ моторикаларын, эстетикалық талғамдары мен шығармашылық қабілеттерін дамыту.
 Дидактикалық ойын: "Құстарды ажырат".
Дамытушылық жаттығу.
 "Не өзгерді?" Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу.
 Керекті құрал-жабдықтар: Өртүрлі заттар мен ойыншықтар.

Математика негіздерінен ойын-жаттығу
 "Көлдерге қонған үйректерді санайық". Мақсаты: балаларды заттарды ғана емес, шығарылған дыбыстарды да санауға болатынымен таныстыру.
 Дамытушы жаттығуы. "Құс қайда ұшты?"
 Көрсет."

Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу
 "Бұлбұл".
 Мақсаты: балаларды бұлбұлдың сыртқы келбетімен таныстыра отырып, бұлбұл туралы түсініктерін кеңейту.
 Дидактикалық ойын: "Құстар қалай дыбыстайды?".

"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорларын байыту. Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту.
 Барысы.
 Педагог балаларға қандай сала бойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады.
 Педагог "Отбасы" түсінігіне байланысты сөздердің бірін айтады да, келесі балаға жалғастыруды ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сөйкес сөз тауып айта алмаса, өз өнерін көрсетеді.

<p>педагогикалық жағдаяттарды шешеді.</p> <p>Алдымен педагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балаларкешкі уақытта журналдарданоюында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін киып алады.</p> <p>Педагог адамдар келгенше жұмысшылардың жұмысын бақылауда ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесіне шақырады.</p> <p>Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалартапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты әкеліп, "төлем" қабылдайды.</p> <p>Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқтыжана сөздерді айту керек.</p> <p>Педагог ойын барысынезі түзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсендету үшін.</p> <p>Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшылары тынбай еңбектенеді; "рахмет" , "өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану -адамның қоғамдық орындарда ережелерді орындау- негізгі міндет Құрастыру "Жолдағы серігің".</p> <p>Мақсаты: балаларды құрамында: цилиндр, тактайша, призма, кірпіш, текше бар құрылыс материалдар жинағынан жеңіл көлікті құрастыруға үйрету; көліктің бөліктерін атай білу; көлік және оның түрлері туралы, көлікті қандай мақсатта қолдану түсініктерін дамыту.</p> <p>Дидактикалық ойын: "Көліктің қолдану мақсатын тап" тері.</p> <p>Вариативті компонент.</p>	<p>мамандар туралы білімдерін бекіту; ағымды қарым-қатынас орнату; мәдениет орындарындағы тәртіп ережелерін пысықтау; сөйлеу мәнерін дамыту; достыққа тәрбиелеу.</p> <p>Керекті құрал-жабдықтар.Сахна орны."Театр" жазбасы; сахнамакеті, сахналық қойылымдарға қажет (ұй, ағаш, қоршау және мүмкіншілік болса перделер т.б.), кейіпкерлер костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар.</p> <p>Барысы.Педагог балалармен бірге театрда қандай қойылымдар қойылатыны жайлы суреттер қарастырады, көрермендермен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендер алдындақойылым орнында режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші, әрлеушісияқты мамандар еңбек ететінін айтылады. Балалар алдын-ала әр маман сахналық қойылымға дайындық алдында қандай қимыл қозғалыс орындайтыныкішігірім жаяттығулар арқылы көрсетеді.</p> <p>Кейін балалар белгілі рөлдердің қайсысын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшін педагог алдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды.</p> <p>Педагог ойын барысын белгілі сөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымша сұрақтар қояды, ары қарайойын тізбегінің жалғасуына ықпал етеді .</p> <p>Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: сахналық қойылымдар көрермендерге қызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа да көптеген мамандар қызмет етеді: еңбекті бағалау керек; театр - әдептілік ережелерісақталатын мәдени орындардың бірі.</p>	<p>Барысы.</p> <p>Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін.</p> <p>Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттікнөмірін айтады. Балалар көздерінжұмады, педагогқатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді.Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады.</p> <p>Сюжетті-рөлдік ойын.</p> <p>"Үй құрастыру". Мақсаты: балалардыңқұрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершіліккестәрбиелеу.</p> <p>Керекті құрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар,құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз, т. б). келісім.</p> <p>Педагог алдын-ала балалармен құрылысқақатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі.</p> <p>Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы,тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерінанықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдермен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтыныайтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші,кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды.</p> <p>Педагог диалог барысында ойыншыларарасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды.</p>	<p>Сюжетті-рөлдік ойын.</p> <p>"Отбасы".</p> <p>Мақсаты: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасымүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін, жақынына дегенсүйіспеншілікке тәрбиелеу.</p> <p>Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап,газет, сыпырғыш, шелк пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника т. б</p> <p>Барысы.</p> <p>Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіп алады да, өздерінеқажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады.</p> <p>Педагог алдын-ала балалармен қойылымдақандай оқиға көрсетілуікерек екенін бірге анықтайды.</p> <p>Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды.</p> <p>Вариативті компонент.</p> <p>Ағылшын тілі</p> <p>"Fruits". Мақсаты: "Fruits" тақырыбында жана лексикалық бірліктеріментаныстыру.</p> <p>Didactic game "What isthis?".</p>
--	--	---	--

	«Сыңырлы суреттер». Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі сурет қиындылары. Ойынның мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша қиындылардан сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну	Дидактикалық ойын "Құстарды көлеңкесінсінтаны". Мақсаты: баланың зейін қабілетін дамыту, сипаттауға, ұқыптылыққа үйрету. Құстардың суреттерін құстардың көлеңкесімен сәйкестендіреді	Тыныс алу жаттығуы: «Мен құйынмын». - Мен құйынмын, құйынмын, Шаң тозанды үйірдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Кездескенім барлығын Ү шырамын деп шүйілдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Өлең жолын тәрбиеші айтпайды, әр екі жол сайын балалар тыныс алу жаттығуын жасайды	«Танып ал да, атын ата» Ойынның мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ойыншықтар немесе суреттер. Ойынның мазмұны: балаларға әртүрлі ойыншықтарды көрсету. Ортаға бір-бір баладан шақырып, бір ойыншықты алып, оның түр-түсін, пішінін, қасиетін анықтауды және сол ойыншық жайлы әңгіме құрауды немесе тақпақ айтып беруді ұсынады.	
Серуенге дайындық	<p>Мақсаттары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. <p>(дербес әрекет)</p>				
Серуен	Серуенге деген қызығушылықтарын ояту. "Жыл құстары" тақырыбында жеке әңгімелесулер. (дербес әрекет)				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар.</p> <p>Еркін ойындар.</p> <p>Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар.</p> <p>Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.</p> <p>Теартлық қойылымдар.</p> <p>«Табиғат балалардың дүниетанымын, тіл байлығын дамыту.</p> <p>- Табиғат дегеніміз не?</p> <p>Табиғат – жер, тау, ағаш, су, орман, өсімдіктер мен жан-жануарлардан тұратын қоршаған орта.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)</p>				

Орындаған: Карчибаева А
Тексерген: Жанибекова А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
ЖШС «Шаттық» бөбекжай балабақшасы
«Қарлығаш» ересектер тобы
28.10-01.11.2024ж

Мақсаты: Балаларға алтын күз жөнінде түсініктерін кеңейтіп дамыта беру. Бидайдың егіс алқабында өсетінін айтып түсіндіру, еңбексүйгіштікке, мұқият болуға тәрбиелеу. Егіс алқабында бидайды баптап өсіруге өз үлестерін қосатын диханшы, комбайыншы еңбегі жөнінде балаларға мағұлмат беру.

Апта күндері	Дүйсеңбі 28.10.2024ж	Сейсенбі 29.10.2024ж	Сәрсенбі 30.10.2024ж	Бейсенбі 31.10.2024ж	Жұма 01.11.2024ж
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Ата-аналарға балабақшаға уақытында келуді ескерту. Ата-аналарға балалардың тазалықтарын қадағалауды ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>"Бөлме өсімдіктеріне бүріккіш пистолеттен су бүрку". Мақсат-міндеттері. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету: балалардың жапырақтарға ылғалдың қажеттігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігінез бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазак тілі, көркем әдебиет, сурет салу)</p>	<p>"Кір сүлгілерді ауыстыру". Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні ілгішке іліп қоюды үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)</p>	<p>"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балаларға жеке шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету; шкафты киім мен аяқкиімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді ұқыптылықпен бүктеп, орнына жинап қою. Еңбекқорлықты, тәртіпті көре білуді, ұжымда бірлесіп еңбек етуді үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)</p>	<p>"Орындықтарды жуу". Мақсат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топтық бөлмедегі орындықтарды тазартуды үйрету; оларды дымқыл шүберекпен сүртуді; орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары, дербес әрекет)</p>	<p>"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмесіндегі терезе алдындағы тактайды дымқыл шүберекпен сүртеміз". Мақсат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету: жеңді тұру, шүберекті сулау, құрғатып сығу, кірлегенде сумен жуып-шаю. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)</p>
	<p>Саусак жаттығуы 1. Шынжыр. Оң және сол қолдың бас бармағы мен балаңуірек саусағын түйістіру, оларды өзара айкасытру, шынжыр жасау.</p>	<p>Үстел ойыны. «Сурет бойынша жинастыр». Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру. (танымдық дағдылар)</p>	<p>«Бұл неге ұқсайды?» Мақсат-міндеттері. Өртүрлі заттар мен жануарлардың сыртқы бейнесін табуды үйрету. Қиялын.</p>	<p>«Мысық пен тышқан». Тышқан қашты мысықтан, (еденде саусақтармен қашады) Жылдамдатып жүгірді.</p>	<p>«Жұбын тап». Мақсат-міндеттері. Балалардың ақыл-ойын, тілін дамыту, зейінді болуға тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: жемістер</p>